

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/2597
Karar No : 2011/1004

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı) : BİMPAŞ Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.

Vekilleri : Av. Dr. Metin Günday, Av. Dr. Nurkut Inan
Büyükelçi Sok. No:20/5

Kavaklıdere/ANKARA

Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok - **Bilkent/ANKARA**

Vekili : Av. Dr. Nagehan Özseyhan, Aynı adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 5.6.2007 günlü, E:2005/7974, K:2007/3585 sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi Burakhan Melikoğlu'nun Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mürteza Güler'in Düşüncesi : Danıştay dava dairelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçelerinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, taraflar temyiz isteminin reddi ile Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; davacı şirket ile Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve bu teşebbüslerin bayi ve distribütörlerinin nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarına 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin geri alınmasına ilişkin 22.4.2005 günlü, 05-27/317-80 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacı şirket ile ilgili kısımlarının ve bu kararın dayanağı olduğu ileri sürülen 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 5.6.2007 günlü, E:2005/7974, K:2007/3585 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin ilk fıkrasında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/2597
Karar No : 2011/1004

hukuka aykırı ve yasak olduğunun belirtildiği, maddenin ikinci fıkrasında ise bu hallerin neler olduğunun sayıldığı; aynı Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında, Kurulun, aynı maddede belirlenen şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebileceği kuralına yer verildiği; maddenin devamında , söz konusu şartların, malların üretim ve dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, tüketicinin bundan yarar sağlaması, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması olarak sayıldığı; bu maddenin son fıkrasında da, Kurul'un birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceğinin ifade edildiği; Kanun'un 13. maddesinde ise, kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması, karara bağlanan şartların veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, kararın söz konusu anlaşma hakkında yanlış veya eksik bilgiye dayanarak verilmiş olması hallerinde muafiyet ve menfi tespit kararlarının geri alınabileceği ya da tarafların belirli davranışlarının yasaklanabileceğinin kurala bağlandığı; 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin iptali istenilen 6. maddesinin birinci fıkrasında, bu Tebliğ ile muafiyet tanınmış bir anlaşmanın, Kanunun 5. maddesinde düzenlenen koşullarla bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi halinde, Rekabet Kurulu'nun, Kanunun 13. maddesine dayanarak, anlaşmaya bu Tebliğ ile tanınan muafiyeti geri alabileceği, bu durumda Rekabet Kurulu'nun nihaî kararını vermeden önce tarafların yazılı ve/veya sözlü görüşlerini isteyeceğinin kurala bağlandığı; başlangıçta belirli konulardaki anlaşma türlerine grup olarak sağlanan muafiyetin, Kanun'un 5. maddesinde öngörülen koşulların tümünün sağlanmadığının sonradan tespiti halinde bir veya birkaç teşebbüsten Kanun'un 13. maddesine göre geri alınabileceği açık olduğundan, iptali istenilen 2002/2 sayılı Tebliğin 6. maddesinin ilk fıkrasında Yasaya aykırılık bulunmadığı; diğer yandan, dava konusu Rekabet Kurulu kararının ayrıca incelenmesi gerektiği; davaya konu olayda ilgili pazarda hâkim durumda olan bir teşebbüsün yer aldığı, bu teşebbüsün güçlü bir markaya sahip olduğu, rakip sayısının sınırlı ve pazar paylarının hâkim durumdaki şirkete göre yüksek olmadığı, yabancı teşebbüslerin hâkim durumdaki teşebbüs ile lisans anlaşması yaparak pazara ürün sunmayı tercih etmelerinin de gösterdiği üzere, üretici olarak pazara girişin zor olduğu, ithalatın önemli boyutta olmadığı dikkate alındığında, Efpa ve Bimpaş tarafından benzer nitelikte dikey sınırlamalar , özellikle rekabet etmeme yükümlülüğü ve bu etkiyi doğuran diğer hükümler içeren anlaşmaların toplu etkisinin açık satış noktalarını içeren ilgili pazarda 2003 yılında

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/2597
Karar No : 2011/1004

%47,4 gibi yüksek bir orana ulaştığı, bu nedenle anılan pazarın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırdığı; dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şeklindeki şartın sağlanmadığı sonucuna varıldığından, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ile bayi ve distribütörlerin nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarından 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında yararlandıkları muafiyetin 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesine dayanılarak geri alınması yolundaki dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı; her ne kadar dava dilekçesinde, kararın sonuç bölümünün 4. maddesinde, alıcı konumundaki açık ve kapalı satış yapan noktaların ihtiyaçlarının küçük de olsa bir kısmını, 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen %80 oranından çok daha düşük olsa dahi, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ürünlerine yönlendirmelerine yol açacak her türlü düzenlemenin yasaklanan rekabet etmeme yükümlülüğü tanımını içerisinde değerlendirilmesi gerektiğine karar verildiği, ancak bu konuda kendilerinin görüşlerinin istenmediği, bu durumun da 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin 1. fıkrasına ve 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin son fıkrasına aykırı olduğu iddia edilmekte ise de, Bimpaş'a gönderilen görüş isteme yazısında, rekabet etmeme yükümlülüğü ibaresinin 2002/2 sayılı Tebliğ'de geçen dar anlamıyla kullanıldığına ilişkin bir ifade bulunmaması, bunun yerine, anılan yazıda asgari satın alma/satış yükümlülüklerinin de rekabet etmeme yükümlülüğü etkisi doğurduğunun ifade edilmesi, başka bir ifadeyle, nihai satış noktasının, ihtiyacının belirli bir kısmını Efpa veya Bimpaş'tan alma yükümlülüğü altına girdiği takdirde, rekabet etmeme yükümlülüğü altına girmiş sayılacağına belirtilmiş olması karşısında, bu iddianın yerinde bulunmadığı; ayrıca, davacı muafiyetin rekabet sınırlamaları için söz konusu olduğunu, rekabet sınırlaması sayılmayan durumlar muafiyetten yararlanmayacağı gibi, muafiyet kaldırıldığı zaman bundan sadece rekabet sınırlamalarının etkileneceğini belirttiikten sonra, rekabet etmeme yükümlülüğünün tanımının 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin (d) bendinde yapıldığını, bu tanıma göre alıcının bir önceki takvim yılındaki alımlarının %80'inden daha azını sağlayıcıdan satın almasına yönelik bir yükümlülüğün rekabet sınırlaması sayılmayacağını, oysa dava konusu Kurul kararında alıcının ihtiyacının %80'den daha düşük bir kısmını bir sağlayıcıdan alma yükümlülüğü altına girmesinin yasaklandığını ve bunun rekabet ihlali olmayan bir uygulamanın yasaklanması anlamına geldiğini iddia etmekte ise de, Kurul'un, rekabet etmeme yükümlülükleri ve bu etkiyi doğuran diğer sınırlamaların bira pazarında etkin rekabetin oluşması önünde bir engel olduğuna yönelik tespitini yaparken, rekabet etmeme etkisi doğuran diğer sınırlamalar arasında asgari satın alma/satış yükümlüklerini de saymakta olduğu, asgari satın alma yükümlülüğüne dair herhangi bir oran

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/2597
Karar No : 2011/1004

verilmeyerek, grup muafiyeti geri alınırken 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin (d) bendindeki tanımdan daha geniş bir tanımlamayı dikkate aldığı anlaşıldığından bu iddiaya da itibar edilmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, ilgili pazar olan bira pazarında, Yasada öngörülen şekilde rekabetin önemli ölçüde ortadan kalkması gibi bir durumun olmadığını, rekabet etmeme yükümlülüğünün tanımının 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin (d) bendinde yapıldığını, bu tanıma göre alıcının bir önceki takvim yılındaki alımlarının %80'inden daha azını sağlayıcıdan satın almasına yönelik bir yükümlülüğün rekabet sınırlaması sayılmayacağını öne sürerek anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin 3/d. maddesinde; "Alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülüktür. Ayrıca alıcının bir önceki takvim yılındaki alımları esas alınarak, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %80'inden fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınmasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülük de rekabet etmeme yükümlülüğü olarak kabul edilir."kuralına yer verilmiştir.

Bu düzenlemeye göre, alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük, rekabet mevzuatı ile yasaklanan rekabet etmeme yükümlülüğü kapsamında bulunmakta olup, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %80'inden fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınmasına yönelik olarak yükümlülük getirilmiş olması durumu ise, yasaklanan eylemin varlığı için karine olarak kabul edilmiştir.

Buna göre, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3/d. maddesinde, rekabet etmeme yükümlülüğü, alıcının, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %80'inden fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınması durumu ile sınırlı olarak tanımlanmamış olup, aksine alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük Tebliğ kapsamında yasaklanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2007/2597
Karar No : 2011/1004

Bu durumda, Daire kararının son paragrafında yer verilen gerekçenin açıklanan şekilde düzeltilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 5.6.2007 günlü, E:2005/7974, K:2007/3585 sayılı kararının yukarıdan belirtilen gerekçenin ilavesi suretiyle ONANMASINA, 3.11.2011 gününde oybirliği ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu

Danıştay Başkanvekili Sinan Yörükoğlu	10. Daire Başkanı Mehmet Ünlüçay	8. Daire Başkanı Ayla Alkılıcı	2. Daire Başkanı Kamuran Erbuğa
11. Daire Başkanı Ahmet Hamdi Ünlü	12. Daire Başkanı A. Çetin Zöngür	6. Daire Başkanı Habibe Ünal	5. Daire Üyesi Günay Erden
10. Daire Üyesi İbrahim Berberoğlu	2. Daire Üyesi Nurben Ömerbaş	10. Daire Üyesi Kemal Bilecen	11. Daire Üyesi Emel Cengiz
12. Daire Üyesi N. Kemal Ergani	10. Daire Üyesi Nevzat Özgür	14. Daire Üyesi İlyas Arlı	5. Daire Üyesi Mustafa Döner
11. Daire Üyesi Şaban Işık	5. Daire Üyesi Bedrettin Işıldak	14. Daire Üyesi Mustafa Dinç	5. Daire Üyesi Resul Çomoğlu
15. Daire Üyesi Yunus Çetin	14. Daire Üyesi Halil Çırak	14. Daire Üyesi Mustafa Genç	11. Daire Üyesi Mustafa Gökçek
6. Daire Üyesi Emin Sınmaz	12. Daire Üyesi Hasan Turgut	10. Daire Üyesi Ali Kazan	8. Daire Üyesi M. Ali Duran
2. Daire Üyesi Yılmaz Akçıl	8. Daire Üyesi Mehmet Çelik	11. Daire Üyesi Vecdi Karanfil	11. Daire Üyesi Mesut Güngör
12. Daire Üyesi İbrahim Güneç	15. Daire Üyesi Süleyman Kurt	15. Daire Üyesi Oktay Aydın	15. Daire Üyesi Hannan Yılbaş

10. Daire Üyesi
Prof.Dr. Ali D. Ulusoy

